

chozích rozsudků a vzhledem na tvrzenou změnu skutkových poměrů, která dle tvrzení žalobců od té doby nastala, dle práva odůvodněn jest.

Čís. 1468.

Rozluka manželství dle § 13 písm. b) rozl. zák.

Pojem »Hehlerei« dle §§ 259 a 260 tr. zák. pro říší německou se kryje s pojmem podílnictví na krádeži dle § 185 rak. tr. zák. Lhostejno, zda odsouzený byl účasten amnestie.

(Rozh. ze dne 7. února 1922, Rv I 729/21.)

Žalobu o rozluku opíral manžel jednak o manželčino cizoložství, jednak o rozsudek trestní komory král. zem. soudu v Plavně (v Sasku) ze dne 4. října 1918, jíž byla manželka odsouzena pro živnostenské přechovávání (Hehlerei) na rok do káznice. Procesní soud první stolice zjistil sice, že manželka dopustila se opětně cizoložství, nemohl však proto manželství rozloučiti, ježto bylo cizoložství prominuto, uznal však na rozluku pro odsouzení manželčino a uvedl v tomto směru v důvodech: Dle § 13 písm. b) rozl. zák. lze k žalobě manželství prohlásiti rozloučeným, byl-li druhý manžel právoplatně odsouzen do žaláře nejméně na tři léta, nebo na dobu kratší, avšak pro trestný čin vyšlý z pohnutek, nebo spáchaný za okolností, svědčících o zvrhlé povaze. Rozsudkem trestní komory zemského soudu v Plavně ze dne 4. října 1918 byla žalovaná odsouzena pro živnostenské přechovávání na rok do káznice. Odsouzení toto, třebaž je vynesl cizozemský soud, možno vzíti bez dalšího za základ pro rozhodnutí, zda jest tu rozlukový důvod § 13 písm. b), ježto jemu předcházejší řízení spočívá na týchž zásadách, jako trestní řízení tuzemské a ježto i pojem »Hehlerei« německého práva kryje se s pojmem našeho »podílnictví na krádeži«. Soud dospěl z obsahu rozsudku k přesvědčení, že žalovaná spáchala trestný čin z pohnutek, jež svědčí o zvrhlé povaze. Vysoká hodnota ukrývaných věcí, jakož i opakování činu žalovanou svědčí o tom, že nespáchala čin z nouze a nepředloženě, nýbrž dlužno souhlasiti se státním zastupitelstvím v Plavně, jež uvádí jako pohnutku činu ziskuchtivost a jež označuje žalovanou jako osobu lehkomyslnou a požívačnou. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Prvý soud prohlásil manželství z toho důvodu za rozloučené, poněvadž žalovaná byla právoplatně odsouzena soudem v Plavně pro přechovávání po živnostensku (Hehlerei) na rok do káznice a způsob trestného činu, jakož i pohnutky svědčí o zvrhlé povaze. Procesnímu soudu dlužno přisvědčiti, že pojem slova »Hehlerei« dle trestního práva německého se kryje s pojmem podílnictví na krádeži dle práva našeho. Co se týče způsobu trestu, rovná se trest káznice dle trestního práva německého našemu těžkému žaláři. To plyne z posouzení všech pro srovnání směrodatných momentů, z intensity a ze způsobu, kterak se tím svoboda obmezuje, jakož i z ostatních okolností, trest tento doprovázejících, zejména pak z právních následků, s trestem spojených. Plným právem usuzoval první soud z okolností hlavních i vedlejších, které měly za následek odsouzení, na zvrhlou povahu žalované. Otázka amnestie při tom nepadá na váhu, ježto v tomto směru povaha žalované nehrála rozhodující roli, naopak důvody

amnestie jsou rázu politického. Dle bezvadných skutkových zjištění prvního soudu nepožívala žalovaná následkem nevázaného a nemravného způsobu života, přičicího se povinností řádné manželky, dobré pověsti. I když nelze použití cizoložství — které vzal první soud za prokázané — jakožto důvodu pro rozluky, poněvadž bylo prominuto, možno přec usuzovati z něho na nízkou mravní úroveň žalované. Jaké jest žalovaná povahy, o tom svědčí též ta okolnost, že, ačkoliv ji žalobce odpustil, přec neměla dosti síly, aby se vzdala způsobu života, přičicího se dobrým mravům. Plným právem měl proto první soud za to, že tu jsou dány předpoklady rozlukového důvodu uvedeného v § 13 lit. b) zákona o reformě práva manželského, a stačí poukázati na správné vývody soudu procesního, s nimiž i soud odvolací souhlasí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Obhájce svazku manželského opírá dovolání o důvod nesprávného posouzení věci po stránce právní (čís. 4 § 503 c. ř. s.), tvrdě, že i když žalovaná byla rozsudkem zemského soudu v Plavně ze dne 4. října 1918 pro přechovávání po živnostensku provozované (Hehlerei) na jeden rok do káznice odsouzena, přece není zjištěno, že čin byl spáchán za okolností, svědčících o zvrhlé povaze odsouzené. Proti takovému předpokladu svědčí prý, že byla žalovaná účastna amnestie; i když amnestie se udílí z důvodů politických, přece prý se v každém jednotlivém případě zkoumá, zda jsou tu důvody, jež zasluhují zvláštního zřetele, by amnestie byla udělena. Leč dovolání není opodstatněno. Správně uznaly soudy předchozí, že pojem »Hehlerei« podle §§ 259 a 260 tr. zák. pro říši německou se kryje s pojmem zločinu podílnictví na krádeži podle našeho práva trestního (§ 185 tr. zák.), a že trest káznice rovná se dle našeho práva trestu těžkého žaláře, a konečně že okolnosti, za kterýchž se obžalovaná činu toho dopustila, svědčí o její zvrhlé povaze. Neboť nešlo tu o ojedinělý případ, nýbrž o podílnictví na krádeži, po živnostensku provozované, a státní zastupitelství v Plavně uvedlo jako pohnutku činu žalované její ziskuchtivost, tedy pohnutku nízkou a nečestnou, označujíc žalovanou jako osobu lehkomyšlnou, dychtivou po požitcích. Že žalované byl pro všeobecnou amnestii nastoupený již trest káznice odpuštěn, není pro vzájemný poměrů manželů a tedy pro otázku přípustnosti rozluky manželství rozhodným. Právem bylo proto uznáno, že jest tu důvod rozluky dle § 13 lit. b) zákona ze dne 22. května 1919 čís. 320 sb. z. a n. a to z viny žalované, a bylo proto dovolání úspěch odepřít.

Čís. 1469.

Přípustnost pořadu práva pro nárok na náhradu škody proti dozorčím orgánům rybářského spolku, již způsobili u výkonu své služby.

(Rozh. ze dne 7. února 1922, Rv I 754/21.)

Žalovaní, dozorčí orgánové rybářského spolku, pozastavili žalobce při lovení ryb, vyzvali ho, by se legitimoval a, když tak učiniti nemohl, sebrali mu rybářské náčiní, jehož uschováním vznikla žalobci škoda. Proti